

Protokoll fört vid pleniföredragning

Regeringskansliet

Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Närvarande
VT, HJ, RH, AH-J, FK

Frånvarande
AH, CW

Justerat
Omedelbart

Ordförande
Lantråd
Veronica Thörnroos

Föredragande
Vice lantråd
Harry Jansson

Protokollförelse
Rättssakkunnig
Max Andersson

Nr 7

Ärende överfört från enskild föredragning 26.4.2023.

Utvärdering av införandet av medieavgift av skattenatur.

ÅLR 2021/5453

257 Rk1a

Beslut

Landskapsregeringen beslöt tillstålla Ålands Radio & TV Ab skrivelse enligt bilaga.

Hänvisning

Ålands Radio & TV Ab

Kontaktperson
Max Andersson

Ålandsvägen 24
22100 MARIEHAMN

Ärende

Utvärdering av införandet av medieavgift av skattenatur

Ålands Radio och TV Ab (ÅRTV) ansvarar för den allmännyttiga radio- och televisionsverksamheten på Åland. Det anslag som avses i 5 § LL om medieavgift (2019:103) ska användas för att finansiera bolagets allmännyttiga radio- och televisionsverksamhet. Bolaget ska tillhandahålla ett allmännyttigt televisions- och radioprogramutbud för alla på lika villkor. I bolagets allmännyttiga uppdrag ingår också distribution av radio och tv i allmänhetens tjänst. På begäran av Ålands polismyndighet ska bolaget utan dröjsmål till allmänheten förmedla sådana meddelanden som varnar för farliga händelser och som avses i 56 § 1 mom. 5 punkten i räddningslagen (2006:106) för landskapet Åland.

Den tydliga intentionen med införandet av en ny finansieringsmodell från och med 1 januari 2020 var att stärka livskraften i public service på Åland. Införandet av medieavgiften av skattenatur har flyttat en större del av skattebördan från samfund till privatpersoner och fungerar därför också indirekt som en näringspolitisk åtgärd. Andelen skatteintäkter kopplade till medieavgiften från samfund är därmed starkt begränsad i jämförelse med den tidigare modellen med licensavgifter och understiger idag tio procent av de totala intäkterna.

Fysiska personer och samfund ska betala en årlig medieavgift till landskapet vilken ska finansiera radio och tv i allmänhetens tjänst på Åland. Den som är allmänt skattskyldig enligt inkomstskattelagen (FFS 1535/1992), har sin hemkommun på Åland och som senast under skatteåret har fyllt 18 år ska betala en årlig medieavgift om inkomsten för skatteåret överstiger 14 000 euro. Landskapsregeringen fattar beslut senast i oktober varje år om att i enlighet med förändringen i levnadskostnadsindex justera det avsedda eurobeloppet så att det justerade beloppet uppbärs följande skatteår.

Medieavgiften för fysiska personer uppgår efter gjorda indexjusteringar till 113 euro och förväntas till följd av den höga inflationen att överstiga 120 euro från och med skatteåret

2024. Däremot är samfundens grundavgift om 140 euro enligt gällande lag inte föremål för motsvarande indexjustering och det högsta avgiftsbeloppet är fastställt till 3.000 euro.

De slutliga totala inkomsterna från uppbörden av medieavgiften uppgår för ÅRTV efter de inledande åren till cirka 2.100.000 euro per år efter det att kostnaderna för återutsändningen av tv-kanaler beaktats. Både till följd av corona-pandemin och det faktum att beskattningen för skatteåret 2021 fastställs först inkommande höst, är det dock fortsatt svårt att beräkna det slutliga utfallet av det nya systemet.

År 2010 genomfördes ett omfattande besparingsprogram då upphovsrättskostnaden till de svenska radio- och tv-kanalerna som sänds på Åland började finansieras från intäkterna av licensavgiften. Dessa hade tidigare finansierats på ett eget budgetmoment i landskapets budget. Totalt uppgick år 2022 kostnader till denna del till 382 581 euro ex. moms. I detta ingår SVT:s public service-utbud (306 281 euro) samt den privata tv-kanalen TV4 (76 570 euro).

ÅRTV har under en längre tid verkat i ett ansträngt ekonomiskt läge och har meddelat Landskapsregeringen att framtida investeringsbehov är svåra att tillgodose. Landskapsregeringen som ägare av ÅRTV har agerat men står fortsatt inför utmaningen att säkerställa bolagets verksamhetsförutsättningar på kort sikt och att samtidigt ge långsiktiga besked som möjliggör bolagets nödvändiga planering

Som åtgärd för att underlätta ÅRTVs ekonomiska situation avser Landskapsregeringen utreda möjligheten att den upphovsrättsliga kostnaden för TV4 inom ramen för gällande lag kunde finansieras över Ålands budget. Motiveringen till detta är att sådant kommersiellt utbud inte uttryckligen kan anses falla inom ramen för ÅRTVs public service-uppdrag.

Vad gäller kommande större investeringsbehov är det av största vikt att Landskapsregeringen i god tid informeras och därmed ges en möjlighet att bereda eventuella budgetäskanden.

Lantråd

Veronica Thörnroos

Vicelantråd

Harry Jansson